

**ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ 1-ГО КУРСУ
НА ОН-ЛАЙН ПЛАТФОРМІ ESL GOLD**

Анотація. Стаття аналізує можливості організації самостійної роботи студентів у вузі на платформі *ESL Gold* з метою формування граматичної компетентності. Розглядаються різноманітні визначення самостійної роботи та її вагомість для студентів 1 курсу. Окреслюється поняття граматичної компетентності та пропонується алгоритм самостійної роботи на платформі *ESL Gold* для формування граматичних авичок на прикладі вивчення часових форм *Present Simple* та *Present Continuous*.

Ключові слова: граматична компетентність, онлайн платформа *ESL Gold*, самостійна робота, часові форми дієслова, етапи формування граматичних навичок.

Summary. Educational and scientific activities, which are a priority for leading universities, require the effective use of modern technologies and the formation of digital literacy. Besides, learning process optimization and progress in the acquisition of foreign language communication skills requires focusing on the effective organization of the students' self-study. It is advisable to use online platforms that visualize information, allow students to quickly switch attention from one type of task to another, and show the dynamics of self-improvement. The study of the impact of technology on the effectiveness of grammar learning has proven that teaching grammar with the help of multimedia technologies reduces the learning time by 30%. This article analyses the opportunities for university students' self-study on the basis of ESL Gold platform with the view of grammar competence formation. Various definitions of self-study as a form of learning are outlined. The significance and advantages of this form of learning for the first-year students, and the conditions necessary

for its fulfilment are considered. Thus, according to the syllabus for the 1st-year students majoring in English philology, 45% of their study time should be devoted to self-study. The notion of grammar competence is defined as knowledge and ability to use grammatical resources of the language, such as grammatical elements, categories, classes, structures, relations. Furthermore, the types of self-study activities necessary for its formation are described. Subsequently, an algorithm of self-study activities on ESL Gold platform is suggested for learning two tense forms (Present Simple and Present Continuous) following four main stages – reproductive, productive, independent and creative.

Key words: *grammar competence, online-platform, self-study, tense forms of the verb, stages of grammatical skills formation.*

Кожен сучасний ВНЗ прагне стати інноваційним, докорінно змінивши парадигму своєї діяльності: освітня та наукова діяльності, які є пріоритетними для провідних університетів, вимагають ефективного застосування сучасних інформаційних технологій та формування цифрової грамотності як однієї з основних компетенцій XXI ст. Крім того, це стало особливо актуальним під час навчання вишів дистанційно або у змішаному форматі під час пандемії.

Для того, щоб максимально оптимізувати процес навчання та досягти прогресу у набутті та вдосконаленні навичок іншомовного спілкування усіх студентів, необхідно активно впроваджувати у практику викладання іноземної мови технології особистісно орієнтованого навчання, зосередившись на ефективній організації самостійної роботи студента. Тому доцільно використовувати онлайн-платформи, які унаочнюють будь-яку інформацію, надають можливість швидко переключати увагу з одного виду завдання на інше, показують динаміку самовдосконалення. На освітньому ринку існує чимало застосунків та платформ, призначених для покращення володіння іноземною мовою. Вибір онлайн-платформи ESL Gold продиктований унікальною можливістю органічно вбудувати її у формат самостійної роботи студента 1 курсу, який вивчає граматику, оскільки контент даної платформи надає студентам можливість закріпити та покращити знання та навички застосування граматичних явищ, які вивчаються за програмою.

Основною метою нашого дослідження є вивчення способів активізації самостійної роботи студентів на основі системного використання онлайн-платформи ESL Gold та встановлення алгоритму організації цього процесу.

Очевидно, що використання онлайн-платформ дуже зручне для сучасних студентів через доступність матеріалів та можливість обирати час роботи в онлайн режимі. Крім того, студент встановлює власний темп роботи залежно від вмінь та рис характеру. Це створює комфортні умови навчання незалежно від інших людей чи обставин. «Основний продукт освітніх платформ – це контент. Існує кілька можливих способів його виробництва: 1) показ готового контенту; 2) адаптація чужого контенту; 3) застосування контенту створеного користувачами платформи; 4) власне виробництво» [5]. У нашому дослідженні використовується готовий контент онлайн-платформи ESL Gold.

Термін “самостійна робота” у сучасній педагогічній науці набуває різних значень:

«1. Самостійний пошук необхідної інформації, отримання знань, застосування цих знань для вирішення навчальних, наукових та професійних задач.

2. Діяльність, що складається з багатьох елементів: творчого сприйняття та осмислення навчального матеріалу під час лекції, підготовки до занять, екзаменів, заліків, виконання курсових та дипломних робіт.

3. Рівноправна (поряд з лекціями та семінарами) форма навчальних занять, яка забезпечує якісну підготовку спеціалістів. Виокремлюють такі рівні самостійності: копіюючий, репродуктивний, евристичний, творчий.

4. Багатоманітні види індивідуальної, групової пізнавальної діяльності студентів на заняттях чи в позааудиторний час без безпосереднього керівництва, але під контролем викладача.

5. Самоосвіта.

6. Творча активність, робота, яка вимагає активної мислительної діяльності, ініціативи, застосування раніше отриманих знань на практиці» [1, с. 18].

Самостійна робота наразі становить вагомий частку щотижневого навантаження студентів у вузі. Так, згідно із силабусом з основної для студентів 1 курсу спеціальності філологія, 45% навчального часу

студента-філолога відводиться на самостійну роботу. На вивчення кожної теми з граматики припадає 7 годин на тиждень: 4 години на практичних заняттях та 3 години на самостійну роботу [5, с. 3]. Функції самостійної роботи полягають у сприянні оптимальному засвоєнню навчального матеріалу, розвитку у студентів розумових здібностей, оволодіння методами пізнання та формуванню потреби у самоосвіті.

Зрозуміло, що про справжню самостійну роботу можна говорити лише за наявності серйозної та стійкої мотивації. Мотивацію студентів сьогодення значно підвищує застосування сучасних інформаційних технологій, які стали частиною їх повсякденного життя. У дослідженні впливу технологій на ефективність навчання граматики було доведено, що «навчання граматики за допомогою мультимедійних технологій скорочують час навчання на 30%. Порівняно з традиційним навчанням, ігрові навчальні завдання виявилися ефективнішими для набуття навичок та знань і їх автоматизації» [19, с. 16]. Ще один потужний мотивуючий фактор – підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності, власна конкурентоспроможність на ринку спеціалістів, можливість стати високо оплачуваним фахівцем у своїй галузі.

Невід’ємною складовою професійної майстерності фахівця-філолога є граматична компетентність, яка охоплює «знання й здатність користуватися граматичними ресурсами мови, такими як граматичні елементи (морфеми, основи та афікси, слова), категорії (числа, відмінка, роду, перехідності/неперехідності, стану, виду тощо), класи (відмінювання дієслів, іменників, займенників тощо), структури (складені і складні слова, фрази, речення), зв’язки (керування, узгодження тощо). Традиційно граматичні ресурси поділяються на морфологію і синтаксис» [3, с. 23]

Для формування граматичної компетентності студентів-філологів можна застосовувати різні види самостійної роботи за цільовим призначенням:

- 1) Вивчення нового граматичного матеріалу шляхом читання та конспектування правил або перегляд відеозаписів із поясненням певного граматичного явища;
- 2) Поглиблене вивчення граматичного матеріалу у процесі виконання домашнього завдання або додаткових вправ, підготовки до контрольних робіт;

- 3) Вивчення граматичного матеріалу з використанням елементів творчості, наприклад, участь в іграх, написання творчих або дослідницьких завдань, розбір проблемних ситуацій, підготовка доповідей, презентацій чи відео на певну тему;
- 4) Вдосконалення теоретичних знань граматики і практичних навичок під час практики або написання курсової роботи.

Розглянемо алгоритм вивчення часів англійського дієслова за допомогою онлайн-платформи ESL Gold на прикладі двох базових часів *Present Continuous* та *Present Simple*, які за силабусом з основної мови вивчаються на першому занятті з граматики [4, с. 5]. Студенти можуть ознайомитися з правилами вживання вищевказаних часів на вищевказаній платформі [13; 16]. Крім того, щоб закріпити матеріал, студенти можуть додатково переглянути відео з поясненнями та прикладами їх вживання [7; 8]. Також студенти мають можливість виконати низку вправ. Наведемо декілька прикладів з них:

1. Уся вправа базується на використанні однієї часової форми, що вивчається. Пропонується обрати правильну особову форму дієслова: “*Jerry (come/comes) to school on time. Jerry and Linda (come/comes) to school on time*” [16].
2. Виконання вправи потребує інтегрування знань про два часи, які вивчаються, та вживання відповідної часової форми залежно від ситуації: “*1. Every Monday, Sally (drive) _____ her kids to football practice. 2. Usually, I (work) _____ as a secretary at ABT, but this summer I (study) _____ French at a language school in Paris. That is why I am in Paris. 3. Shhhhh! Be quiet! John (sleep). 4. Don't forget to take your umbrella. It (rain)*” [20].

Формування стійких граматичних навичок у процесі самостійної роботи залежить від регулярного виконання дій на чотирьох етапах:

- I. Копіювати дії за зразком;
- II. Відтворити певне граматичне явище;
- III. Самостійно застосувати набуті знання про граматичне явище;
- IV. Самостійні творчі дії [2, с.37].

На першому репродуктивному етапі студенти вчать

ідентифікувати граматичні явища. Для цього можна застосувати тексти, у яких студенти повинні відшукати часові форми, що вивчаються. Наведемо уривки таких вправ з онлайн платформи, де завданням є ідентифікувати *Present Simple*:

“Every day Mr. Lee gets up at 6:00 a.m. and heads for the station. He has to be at work at 6:30 sharp. As soon as he reaches the station, he punches his time card and checks his vehicle—tires, fuel, engine, interior. Everything must be in good shape for the day’s passengers. After he has made sure his vehicle is all right, Mr. Lee gets himself comfortable in his seat, adjusts his mirrors, and starts the engine. He pulls out of the station at 6:35” [15].

або *Present Continuous*:

“In this picture, there are many people riding on a bus. Some of the people are standing and some are sitting. The bus driver is talking to a young man who is just getting on the bus. An old woman is standing in the aisle and is leaning against a post. She looks very tired” [6].

На цьому етапі також пропонується виконувати прості тести, за допомогою яких студенти вчаться розпізнавати часові форми дієслова, порівнюючи їх зі зразками. На платформі ESL Gold пропонується посилання на такий тест для засвоєння вживання форм *Present Simple*, наведемо приклад першого завдання з нього:

“She _____ four languages.

a. speak

b. speaks” [14].

На другому продуктивному етапі студенти виконують завдання, щоб запам’ятати ознаки чи функції часових форм, узагальнити сприйняту інформацію, скористатися нею, щоб розв’язувати складніші завдання. Приклади завдань з онлайн платформи ESL Gold подаємо нижче.

“Use the simple present tense to indicate:

1. Routine actions

2. Facts” [16].

Таке завдання має на меті допомогти студентам запам’ятати функції та особливості вживання часових форм дієслова.

“To practice the present tense, reread the paragraph, then try to repeat the main ideas in your own words. Be sure to use the -s form of the verb when the subject of a sentence is singular: Mr. Lee is a bus

driver. Every day he gets up at 7:00 a.m. and prepares for his day. He showers, eats his breakfast, and puts on his uniform. His wife drives him to the station where he checks in with his supervisor. Then, he gets on Bus #405 and starts the engine... ” [16].

Це завдання має більш комунікативне спрямування та допомагає студентам автоматизувати набуті знання та вміння.

Завдання, які виконують студенти на третьому самостійному етапі формування граматичних навичок, виходять за межі застосування вже відомих зразків в аналогічних за змістом ситуаціях та потребують індуктивних і дедуктивних операцій для здійснення підстановки, розширення, трансформації та ін.. Прикладом може бути вправа, де студенти повинні вирішити, чи вірно вжито граматичну форму:

“Yesterday I go to Washington D.C.

Every day, Mr. Johnson cleans his living room.

They usually take the bus to the office.

Right now Susan eats her breakfast” [16].

або вправа, де студентам потрібно вжити відповідну форму дієслова згідно із контекстом:

“Today (be) _____ the second day of my trek around Mount Annapurna. I am exhausted and my legs (shake) _____ ; I just hope I am able to complete the trek. My feet (kill, really) _____ me and my toes (bleed) _____, but I (want, still) _____ to continue. Nepal is a fascinating country, but I have a great deal to learn. Everything (be) _____ so different, and I (try) _____ to adapt to the new way of life here. I (learn) _____ a little bit of the language to make communication easier; unfortunately, I (learn, not) _____ foreign languages quickly. Although I (understand, not) _____ much yet, I believe that I (improve, gradually) _____ ” [21].

На четвертому творчому етапі студенти застосовують знання про граматичне явище в раніше невідомих ситуаціях, знаходять нові способи виконання завдань, що потребує творчого мислення. Запропоновані на платформі вправи переважно комунікативні та вимагають від студентів розв’язання певних завдань, пов’язаних із повсякденним життям:

“1. Practice telling your partner or classmates about your daily

activities. 2. Ask your partner about his/her daily activities. 3. Talk about someone else's daily activities" [17].

"1. Look at pictures and tell what the people in them are doing 2. Look around the room and describe what other people are doing" [18].

Також на онлайн платформі подаються посилання на додаткові ресурси, що містять перелік тем, які стосуються вивчення часових форм *Present Simple* та *Present Continuous* – дієслова стану [10; 11; 12] та прислівники частотності [9], які студенти також можуть опрацювати.

Таким чином, поетапно виконуючи завдання відрепродуктивних до творчих для вивчення часових форм дієслова на онлайн платформі ESL Gold, студент першого курсу може додатково практикуватися вживати часи та закріпити свої граматичні знання та навички. Можливість імплементувати цю онлайн-платформу як систему взаємопов'язаних організаційних та методичних особистісно орієнтованих заходів сприятиме досягненню ефективності цілей навчання та вдосконаленню індивідуалізації навчання іноземної мови у вузі.

Література:

1. Буряк В. Самостійна робота як системоутворюючий елемент навчальної діяльності студентів. Вища школа, 2008. № 5. С. 10-24.
2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: учеб. пособие. Ростов н/Д.: Феникс, 1997. 480 с.
3. Кушнір Т. Формування граматичної компетентності учнів 8 – 9 класів у процесі вивчення синтаксису : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2016. 294 с.
4. Силабус. Основна іноземна мова. 1 курс. Філологія. URL: http://english.chnu.edu.ua/?page_id=4749&lang=us (дата звернення: 05.08.2022).
5. Січкаренко К. О. Розвиток цифрових освітніх платформ та поширення цифрових компетенцій в освіті. Ефективна економіка, 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6792> (дата звернення: 07.05.2022)
6. Describing Action In Progress. URL: https://eslgold.com/writing/describing_action/ (дата звернення: 15.08.2022).
7. ESLgold.com Present Progressive Tense Video. URL: <https://youtu.be/>

- djYv-O9p35g (дата звернення: 152.08.2022).
8. ESLgold.com Simple Present Tense Video. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RBehOaCLcQ0> (дата звернення: 12.08.2022).
  9. Frequency Adverbs. URL: https://eslgold.com/grammar/frequency_adverbs/ (дата звернення: 29.08.2022).
  10. How to Learn English: Action and Status Verb Pairs. URL: https://www.youtube.com/watch?v=d7DUQ0zjPKs&list=PL3m7ypS2gqyRHSJ2scNQs0MIBew_S1tR&index=33 (дата звернення: 29.08.2022).
  11. How to Learn English: Non action verbs. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Cn9tIRUI51M&list=PL3m7ypS2gqyRHSJ2scNQs0MIBew_S1tR&index=14 (дата звернення: 29.08.2022).
  12. Non-Action Verbs. URL: https://eslgold.com/grammar/nonaction_verbs/ (дата звернення: 29.08.2022).
  13. Present Progressive Tense. URL: https://eslgold.com/grammar/present_progressive/ (дата звернення: 15.08.2022).
  14. Present Simple Verbs. <http://a4esl.org/q/h/lb/psv.html> (дата звернення: 12.08.2022).
  15. Sample Present Tense. URL: https://eslgold.com/writing/sample_present/ (дата звернення: 12.08.2022).
  16. Simple Present Tense. URL: https://eslgold.com/grammar/simple_present/ (дата звернення: 12.08.2022).
  17. Speaking Situations: Simple Sentences. URL: https://eslgold.com/speaking-4/ss_simple_sentences/ (дата звернення: 12.08.2022).
  18. SS Talking Here Now. URL: https://eslgold.com/speaking-4/ss_talking_here_now/ (дата звернення: 15.08.2022).
  19. Summerhays E. M. Technology based grammar instruction. Dissertations and Theses. University of Northern Iowa. 2020. 72 p.
  20. Verb Tense Exercise 1 Simple Present and Present Continuous. URL: <http://www.englishpage.com/verbpage/verbs1.htm> (дата звернення: 15.08.2022).
  21. Verb Tense Exercise 2 Simple Present and Present Continuous. URL: <http://www.englishpage.com/verbpage/verbs2.htm> (дата звернення: 15.08.2022).